

2 Timoti

Naloðulat napisulan na-vəha-ru-an aPol totosi van hən aTimoti

Ase itos naloðulat napisulan egai?

APol itosi.

APol itosi hən nəsa?

APol inau ke asike idareh timat ale len naloðulat napisulan egai ikel mai aTimoti ke timaskel ur na-kel-uri-an tovoi naut kəmas alat lotosor tasi.

APol itosi van hən ase?

APol itos naloðulat napisulan egai van hən aTimoti, naulumən sua tovi tarhət san, aPol toləmas buni.

APol itos naloðulat napisulan egai ɳais mai len naut a be?

Itosi van hən aTimoti pəpadaŋ hən nasihau tovi A.D. 67 nəboŋ totoh len naim bəbanjs tətas.

- 1) APol ikel na-ke-ivoi-an mai aTimoti, isor tuv məsi (1.1-2)
- 2) APol ikel mai aTimoti ke teil gəgat len nau-man aGot tolav maii (1.3-18)
- 3) Susumar len aYesu Kristo nəboŋ nəmauran todan (2.1-26)
- 4) APol isor vəsvəsai husur nañide sinəvanuan gail len nəboŋ naməkot (3.1-9)
- 5) Təgau gat nañusanan hən na-kel-uri-an tovoi (3.10-4.8)
- 6) Nasudəlamian siPol mai nakelean naməkot san (4.9-22)

Na-ke-ivoi-an siPol

1 Ginau, aPol bogai. AGot itabtabuh len ginau hən nə̄bevi ahai pispisul sua seKristo, aYesu. Gai esəvat ginau hən nə̄bikel ur na-kel-gati-an san ke len aYesu Kristo ðeviol hən nəmauran mai nəvanuan gail.

2 Nutos naloðulat napisulan egai van hən gaiug, aTimoti, anatugw len nadəlomian, notoləmas bun gaiug.* AGot teviol kəmas hən navoian mai gaiug, nəlon titanis gaiug, mai gai tigol nəloñ tikad natəñmat tabtab; natgalenan tovoi legəm təban aGot Tata mai aYesu Kristo, aMasta sidato.

APol ike aTimoti teil gəgat

3 Timoti, len nəlogw tomasil, nulotu hən aGot hum atəmagw gail ta sutuai lotogole, ale nosipa vi təban aGot hən gaiug.* Len na-sor-tuñ-an sagw len nalennəyal mai nalenmariug nunau gat gaiug tabtab, nusor tuñ mōs gaiug.

4 Nunau gat nətañan samñ nəboñ notorinj gaiug, ale noləñon masuñ hən nə̄beris gaiug tətas hən nə̄bepul hən nakemkeman.

5 Nunau gat nadəlomian tokitin gotokade, topat a mō len aLois, atabəñ pəhañut, mai aEunis, anamñ, ale noləboi səhoti ke tovi nadəlomian enan topat len gaiug am.

6 Husur natenan nukele tətas mai gaiug ke geutaut hən gaiug len naviolan aGot toviol həni mai gaiug nəboñ notorinj navəlagw len gaiug, hən naviolan enan ðegəm dañ am.*

7 Bathut aGot saviol hən aNunun hən datþemətahw, eviol həni hən datþidəñ, datþeləmas

* **1:2:** Uman 16.1

* **1:3:** Rom 1.8, 10

* **1:6:** 1Tim 4.14

bun nəvanuan gail, ale datþetəgau gat nəlodat gabag
þinor.

8 Imaienan, sageñemāau hən gəbikel ur aMasta sidato. Sageñemətahw. Sa-nahurum tisa len ginau husur nototoh len naim bəbanjis mōsi.* Be len nədañan siGot, þon mai ginau len na-ləy়on-isa-vəsa-an mōs na-kel-uri-an tovoi.

9 Evi aGot tolav kuv gidato dan nəsaan sidato, totabtabuh len gidat hən datþevi nəvanuan san səbon gail þai. Savi len nəsa dattogole, be len naləy়onian san husur navoian toviol kəmas həni ta sutuai, natuþatan toþuer sal. Eviol həni mai gidato len aKristo aYesu.

10 Avil gagai aKristo aYesu evisi tia hən datþikad navoian enan. Atenan ilav kuv gidat dan nəsaan sidato. Igol ke nəmatan səkad nədañan am, ale len na-kel-uri-an tovoi, ikel vəhot nəmauran kitin mai gidato, tovi nəmauran vi sutuai, nəmatan todədas þesəhori.

11 AGot itabtabuh len ginau hən nəþegəm vi ahai pispisul sua, ahai þusan sua hən nəþikel ur na-kel-uri-an tovoi egai.*

12 Husur enan noləy়on isa vəsa gagai len naim bəbanjis. Be nahurugw səsa bathut noləboi aGot, gai notorij nəlogw lan, nunau ləboii, nəlogw sauri ke eləboi þetəgau gol nəsa notorini len navəlan van vəbar nəboj totibau enan.

13 Gosəsəloj tia hən naþusanan tokitin notokele. Təgau gati hən gəbígol tətov həni len nadəlomian mai na-ləmas-buni-an dattokade len aKristo aYesu.

* **1:8:** 2Tim 1.16   * **1:11:** 1Tim 2.7

¹⁴ Len nədañan seNunun aGot, totoh len gidato, təgau gol nakitinan enan, aGot torinji len navəlam, havhav həni tivoi.

¹⁵ Goləboi tia ke alat a Asia pisi lupair dan ginau, galito eru, aFikelus mai aHermokenes, arumaienan.

¹⁶ Nusor tuv ke Nasuđ tivoi hən nəbathudud siOnesiforus husur vəha-sobur gai igol ginau noləñon ivoi, ale saməmau hən bəmədon təban ginau, naut kəmas natsen gail lotobañis ginau.

¹⁷ Be nəboj tobar naut a Rom ekəta doj ginau van van vəbar tosađ ginau.

¹⁸ Nusor tuv məs aOnesiforus ke len nəboj totibau, Nasuđ tilolosa həni. Gunau ləboi tia ke gai tovi tarhət sagw len nañide tosođur len naut a Efesus.

2

Susumar len aYesu Kristo

¹ Imaienan, gaiug məau, anatugw len nadəlomian, gidan len navoian aYesu Kristo toviol kəmas həni.

² Ale naþusanan gotosəsəlon hən ginau notokele len nəhon nəvanuan tosođur, rij natgalenan len navəlan nəvanuan gail gotoləboi gəberinj nəloñ len galito, galit lotoləboi ləbeþusan həni mai nəvanuan tile gail am.

³ Gidañ þur na-ləñon-isa-vəsa-an sumñan gotovi nasoltia sua tovoi siYesu Kristo.

⁴ Nisor kəta maiegai bai: Nasoltia toum hum nasoltia akis, imakuv dan nəmauran silat ləsavi soltia. Igol tomaienan hən nakomada tolekis həni hən þegəm vi soltia, þehəhañur həni.

5 Ale avan ideh togamgam, þehusur nalo hən nəgamgaman, eləboi þigam səhor galit lotogam hən þilav nəprais.*

6 Ale nəvanuan nəmabulan toum todaŋ, nəboŋ nəhol þiňan, þimatu, gai timashan nəhanian nametəkav.

7 Nau nəsa notokelkele, ale Nasuð dereh tevi tarhət sam̄ hən gəbeləboi səhot natgalen pisi.

8 Nau gat akis hən aYesu Kristo, aGot tolavi dan nəmatan, tosua len nəpasusan siTevit; egai evi nəkel-uri-an tovoi notokel uri.

9 Husur notokel uri, noləŋjon isa vəsa məsi, ale lubanjis gat ginau məsi hum notovi nəvanuan toþur kotoñ nalo. Avil səkad avan ideh toləboi þibaŋis gat nasoruan siGot!

10 Imaienan nudaj þur natit pisi məsi alat, aGot tolekis hən galito, hən galit am ləbikad nə-lav-kuvi-an dan nəsaan salito len aYesu Kristo, ale toh mai aGot vi sutuai.

11 Goləboi gəberinj nələm len nasoruan egai, ke:
Datþimat tia mai aKristo,
derek datitoh maii balai am.

12 Datþidan þur na-ləŋjon-isa-vəsa-an məsi,
derek dateil a mō maii sumñan nakinj gail.
Datþikele ke datsaləboi gai,
derek atenan tikele ke saləboi gidato.

13 Datþipair dan gai boŋ ideh,
atenan asike ipair dan gidat boŋ ideh,
husur naþoruan san imangenan.

Gai edədas þimakuv dan naþoruan san.*

Nəvanuan nauman aGot tohəhaňur həni

---

* **2:5:** 1Kor 9.24-27   * **2:13:** Hən naves 11-13, ris Rom 6.8; Mat 10.33; Luk 12.9; Num 23.19

14 Kel natgalenan mai alat lotokad nadəlomian hən lə̃binau təlmam hən gail. Kel nalələgauan mai galito len nəhon aGot ke, salẽvit̃ituh husur nasoruan. Nãvit̃ituhan tomaiengan sagol natideh tovoi be emədas alat lotosəsəloj həni ɳai.

15 Hisi hən gə̃begəm koti vi vanuan nauman kitin len nəhon aGot; nəvanuan nauman saməmau hən nauman san tõpusan tonor hən nasoruan hən nakitinan.

16 Gebulatut dan naholan totãtãvor saputsan aGot, naholan kəmas, husur eliv nəvanuan gail van van vi tut dan nãvide tonor hən nãboruan siGot.

17 Nasoran tomaiengan emədas alat siYesu hum nəmanuŋ togəm tibau van gol ke tõbos niben. AHimeneus mai aFiletus arukad naholan tomaiengan.*

18 Arupal sob dan nakitinan. Arukel ke na-le-məhat-an dan nəmatan evisi tia, gol ke aromədas nadəlomian sinəvanuan galevis.

19 Naut kəmas gəlaru, nadəlomian len aKristo ehum nəpaudesen todaŋ siGot toil gəgat sal ale aGot itos gat nategai lan ke: “Nasub aGot eləboi galit lotovi esan,” mai “Avan ideh tokele ke Nasub aGot tovi masta san, gai timaspair dan nəsaan, rinqabulani.”*

20 Len naim sinəvanuan totibau ideh ikad nasiloh mai nabiliwai lotoum həni hən nagol mai nasiwa ale lorinj nəhanian tovoi len gail. Wake galevis loum həni hən nəhai mai nətan ɬulau, ale lorinj nəpahsago len gail.

21 Avan ideh ɬigol gai ɬiveveu dan nəsaan, dereh

* **2:17:** 1Tim 1.20   * **2:19:** Isa 28.16; Jon 10.14; Num 16.5; 1Kor 1.2

tehum nañiliwai, aGot toləboi ñetəgau hən ñigol nauman tovoi həni. Evi siMasta sə̄bon ñai, toutaut həni m̄os nauman tovoi ñisi san.

²² Imaienan, tah mai alat nəlolit tomasil lotolotu hən Nasub. Gam dan naləñjonian tosa gail simantuuhmar.[†] Gam kitev nanoran, nadəlomian, nañemas-buni-an, mai natəmat, hən nəloñ bikade.

²³ Gam dan na-sor-ñalbal-an tomelmel, totətan, husur goləboii ke legəm vi ñalbalan. Sagitah mai nəvanuan gail lotohol husur natit tomelmel, lototətan həni, husur goləboii ke dereh liñal sile.

²⁴ Avil naslev siNasub m̄au, satibal be tisor malumñlum, tivoi hən nəvanuan ñisi, teñusan hən nasoruan siGot tiñparñpar, satikad nəlol pañpanj tutut van hən alat lotosor tasi,

²⁵ be len nəlon tomədau, tigol alat lotosor tasi linor. Bathut aGot hum ma ñegəgel hən nəlolito hən ləñipair dan nəsaan salito, ale ləboi səhot nakitinan.

²⁶ Ale dereh nənauan tonor tetəlmam hən galito hən ləñigam yav dan nəhai tata setəmat tota gol galit hən ləñigol nəsa gai toləñoni.

3

Nəboj hən nanojan hən navile a pan

¹ Nau ləboi nategai ke: len nəboj hən nanojan hən navile a pan, dereh tikad nəboj todañ gail, nəlon nəvanuan gail ñetuhatuh len gail.

² Husur nəvanuan gail dereh leləmas bun galit gabag mai nəvat, lisal suh galit gabag, leñiv, lisor

---

[†] **2:22:** Husur aTimoti tovi ulumñan, naut egai ike simantuuhmar, be len nasoruan ta Kris namilen evi alat ləsəlah sal be lototibau, aßtilathutai mai aßtilattəbarehreh.

mədas nahəsan nəvanuan, asike lugol nəsa analit mai atəmalit lotokele, asike lukad nasipaan, dereh lemətahun aGot len nəmauran salito,

³ asike loləmas avan ideh, asike lukad nalolosaan, dereh lisor mədas naðoruan sinəvanuan gail, asike lotəgau gat nəlolit gabag ivoi, dereh ligolgol nasənahan, lemətahun natit pisi tovoi,

⁴ lerin̄ na-ke-ñan-an gail len navəlan aenemi salit gail, asike lukad nənauan len nəsa ləbígole, dereh lipatpat galit məhat len nənauan salit səbolito, leləmas bun naləñonian salito, be asike loləmas bun aGot.

⁵ Dereh legəgəras ke lotolotu hən aGot, be lotətas gol nədañan hən nalotuan enan. Timoti, gipair dan nəvanuan gail lotomaienan.

⁶ Bathut alatenan galevis loþis lohoim gail hən ləbiwol hən nəmauran silatpəhañut ləsail gəgət, latpəhañut nəlolit totuhatuh buni hən nəsaan, naləñonian salit tiltile towol hən galito.

⁷ Alatpəhañut lotomaienan ludoñ naþusanan toveveu akis, be lodədas ləbeləboi səhot nakitinan.

⁸ Ahai þusan gəgəras lotomədas alatpəhañut maienan, nənauan salit itaþtavor vavinu, ale len nətarhət hən nadəlomian, luteh, lovi naut kəmas, lomətahun nakitinan hum aJannes mai aJabres artomətahun aMoses.*

⁹ Avil ahai þusan gəgəras galenan, asike loləboi ləbivan am, husur namelmelan salito dereh timasil hən nəvanuan pisi hum namelmelan

* **3:8:** Exo 7.11, 22. Sutuai len naut a Ijip, naulumñan nabehi eru, aJannes mai aJabres, aromətahun aMoses.

siJannes mai aJabres ta m̄o.

Təgau gat naþusanan sagw

10 Be gaiug aTimoti, gugol husur naþusanan sagw; naþide h̄en n̄emauran sagw; n̄esa notoke nigole, n̄emauran sagw topat m̄osi; gugol husur nadəlomian sagw; na-təgau-gati-an h̄en n̄elogw; na-ləmas-buni-an sagw mai nasusumaran sagw.

11 Goləboii ke n̄evanuan gail lomədas tabtab h̄en ginau, lugol noləjon isa v̄esa len naut a Antiock, a Ikonium mai a Listra. Goləboi na-ləjon-isa-v̄esa-an gail lotovisi h̄en ginau notodañ  uri, be Nasu  ilav kuv ginau dan gail  isi.[†]

12 Be savi ginau  ai, avan ideh toke  ikad naþoruan siGot len n̄emauran san,  ibon mai aYesu Kristo, dereh n̄evanuan gail lemədas tabtab h̄eni.

13 Be n̄evanuan tosa gail mai n̄evanuan gəgəras gail dereh lisa v̄esa səhor ta m̄o, dereh legəras n̄evanuan gail ale n̄evanuan gail dereh legəras galito, h̄en galit gabag ləþedəlom nagəgərasan.

14 Avil gaiug m̄au, geil gəgat tabtab len natgalen gottenau səhoti, gotoləboi səhoti husur goləboi alat lotopusan, lotolav natgalenan mai gaiug.*

15 Nəboj gotovi natətai sal goləboi natosian siGot tia, toləboi  ilav mai gaiug naləboian h̄en gəþehusur naþisal tonor m̄os nə-lav-kuvi-an dan nəsaan sam̄ len nadəlomian len aYesu Kristo.

16 Nəkadun natosian siGot  isi evi aNunun aGot tomaur. Natosian galenan luvoi h̄en naþusanan h̄en nakitinan, luvoi h̄en ləþesivoh len n̄evanuan

[†] **3:11:** *Antiock, Ikonium, mai Listra:* Uman 13.14-52, 14.1-20

^{*} **3:14:** 2Tim 1.13

tokad nəsaban ideh, luvoi hən lə̄bigol nāvide hən nəvanuan ɔ̄inor, luvoi hən nāusonian hən nanoran,

¹⁷ hən ke nəvanuan siGot ɔ̄ikad namitisau, eləboi ɔ̄igol natideh tovoi.

4

¹ Nukele mai gaiug, len nəhon aGot mai aYesu Kristo ɔ̄epəpehun navoian dan nəsaan hən alat lotomaur mai alat lotomat; husur len navision san dereh tevi kiŋ balai ale nukel mai gaiug ke:

² Kel ur nasoruan siGot, daŋ ɔ̄uri, naut kəmas lə̄belə̄joni o asike lə̄belə̄joni. Len na-toh-mədau-an hən nasusumaran mai nāpusanan, mitikel vəhot nəsaan ideh, sivoh len nəvanuan togol tosa, ale mitigol nəvanuan gail lelə̄jon tivoi am len nəlolito.

³ Husur len nəboŋ ɔ̄egəmai, nəvanuan gail asike lesəsəloŋ hən nāpusanan tokitin, be dereh lehusur nalə̄jonian tosa salito, dereh litariv ahai ɔ̄usan ideh tokel nəsa galit lotomalkəkat hən lə̄besəsəloŋ həni.

⁴ Dereh lipair dan nakitinan van hən nə̄bol gəgəras gail.

⁵ Be len natit ɔ̄isi, gaiug m̄au, getəgau gat gaiug gabag. Gidan ɔ̄ur na-lə̄jon-isa-vəsa-an, gol nauman hum avan sua tokel ur na-kel-uri-an tovoi, gol ɔ̄is nauman aGot tolavi mai gaiug hən ɔ̄ihav.

⁶ Nokəmaienan husur nəmauran sagw egəm hən nagilen, ehum nəda hagw tosel len natutumavan. Dereh nimat.

⁷ Nūbal len nə̄balan tovoi tia, nugam len nə̄gamgaman tonon tia, notəgau gat nadəlomian tia.

8 Gagai van, aGot satotəgau nəprais hən nanoran məs ginau. Nasub topəpehun navoian dan nəsaan len nanoran, dereh teviol həni mai ginau len nəboj totibau enan. Be savi ginau ɳai, dereh teviol həni mai alat lotoləmas buni, toh vir natəlmaman san.

Nə-maris-kotovi-an

9 Sañsañut hən gə̄begəm hən ginau tutut.

10 Bathut aTemas igam dan ginau vi Tessalonika husur eləmas masuñ hən natit gail mai nañide silat navile a pan egai. AKresens evi Kalatia mai aTitus evi Talmatia.*

11 ALuk ɳai itoh mai ginau. Nəboj gə̄begəmai, gesəhar aMak husur eləboi ɿevi tarhət sagw len nauman sagw gegai.†

12 Nosəvat aTikikus vi Efesus tia.‡

13 Norin nahurabat naut susus sagw mai aKarpus len naut a Troas. Nəboj gə̄begəmai, pati gəmai ale pat naloþulat gail, noləñon masuñ hən naloþulat nototubat tos len gail.§

14 Goləboi aAleksada toum hən nametəlai a? Gai igol natit tosa tosoður hən ginau. Ale dereh Nasub tesisil həni sil nəsa togole.

15 Gaiug am gelələgau hən satemədas gaiug husur gai emətahun bun nasoruan sinamito.

16 Len nakotan nametəkav sagw, səkad avan ideh tovi tarhət sagw, galit ɿisi lugam dan ginau. AGot satinau gat nəsa lotogole, be ruþati dan galito.

* **4:10:** Temas: Kol 4.14; Flm 24; Titus: 2Kor 8.23; Kal 2.3; Tit 1.4

† **4:11:** Luk: Kol 4.14; Flm 24; Mak: Uman 12.12, 25; Kol 4.10; Flm 24   ‡ **4:12:** Tikikus: Uman 20.4; Efe 6.21-22; Kol 4.7-8   § **4:13:**

Troas: Uman 20.6

17 Avil Nasub itah mai ginau, evi tarhət sagw, ilav nədañan mai ginau hən nəbikel ur þis na-keluri-an tovoi, ale hən galit þisi ləsavi Ju ləbesəsəlonj həni. Ale ilav kuv ginau dan nəmatan, ehum tolav kuv ginau dan nalion əkikat pəpas ginau.

18 Nasub dereh tilav kuv ginau dan nauman nəsaan þisi silat lotomədas ginau, tetəgau gat ginau, səhar ginau hən nəbeþis len natohan pipihabəlan len nəmav. Nə-sal-suhi-an tivan hən aGot toyalyal vi sutuai! Ganan.

Nasudəlamian

19 Ale Timoti, kel na-ke-ivoi-an mai aPriska mai aAkwila mai alat lototoh len naim siOnesiforus.**

20 AErastus itoh tin a Korint, be noriј aTrofimus toməsaх itoh len naut a Miletus.††

21 Nahəbati hən naut susus dereh tegəmai, gisaþsaþut gəm a mō. AEpulus mai aPutens mai aLinus mai aliten aKlautia mai nəbathudud nadəlomian þisi lukel na-ke-ivoi-an mai gaiug.

22 Nasub titoh len nəloñ. Navoian aGot toviol kəmas həni, tipat len gaiug.

** **4:19:** *APrisilla mai aAkwila:* Uman 18.2, lokis aPrisilla hən aPriska am; *Onesiforus:* 2Tim 1.16-17   †† **4:20:** *Erastus:* Uman 19.22; Rom 16.23; *Trofimus:* Uman 20.4, 21.29

**Nasoruan siGot len nasoruan ta Uluveu
The New Testament in the Maskelynes language of
Uluveu, Vanuatu**

**Niutestamen long lanwis Maskelynes blong Uluveu,
Vanuatu.**

**Le Nouveau Testament dans la langue Maskelynes de
Uluveu, Vanuatu.**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maskelynes

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

cb9da196-fced-5a7c-9540-74db5e4270fd